Hasta Hakları Kanunu Taslağı Hastalara Daha Fazla Hak

Prof. Dr. Dr. h.c. Hakan HAKERİ, İstanbul Medeniyet Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dekanı

* Hükümet, hekim sorumluluğu hukukunu yeniden düzenliyor. Planlanan değişikliğe göre, hastalar bundan böyle hekim hataları durumunda daha kolay tazminat talep edebilecek. Sağlık ve Adalet Bakanlıkları tarafından hazırlanan yeni Hasta Hakları Kanunu taslağında bu konuya ilişkin düzenleme öngörülüyor.

Taslaktaki ana değişiklik, ağır tıbbi uygulama hatalarında ispat yükünün tersine çevrilmesi. Artık hekimler meydana gelen zararın kendi tıbbi müdahalelerinin bir sonucu olmadığını ispat edecek; zira hastalar, meydana gelen zararın, tıbbi müdahalenin bir sonucu olduğunu ispat edebilecek tıbbi bilgiye kural olarak sahip değildir. Esasen tersine çevrilmiş ispat yükünü mahkemeler de kabul etmektedir, ama bu uygulama bundan sonra kanunda açıkça düzenlenmiş olacaktır.

Taslağın gerekçesinde, şu ana kadar ülkemizde hasta haklarının farklı kanunlarda düzenlendiği ve bir kısmının da sadece mahkemeler tarafından kabul edildiği aktarılarak, bu durumun, hastaların haklarını talep etmesini zorlaştırdığı belirtilmektedir. Bundan sonra tıbbi müdahale ve hekim sorumluluğu hukuku Medeni Kanun'da düzenlenecektir. Her ne kadar sağlık sistemi oldukça gelişmiş olsa da, Adalet Bakanı bu sistemde bazı aksaklıklar olduğunu açıklamaktadır. Zaman zaman hastalar tıbbi bakıma ulaşamamakta, dosyalarına bakmalarına müsaade edilmemekte veya hatalı tıbbi müdahaleye maruz kalabilmektedir.

Bundan böyle, hatalı tıbbi uygulamaya maruz kalanlara sağlık sigortası, tazminat alması konusunda yardım edecek. Sigortalıların şikâyetleri artık daha iyi kayıt altına alınacak. Keza, bir tedavinin ücretinin kurum tarafından karşılanıp karşılanmadığına ilişkin karar en fazla üç hafta içinde verilecek. Bu sürede karar verilmezse, hasta tedaviye başlayabilecek ve kurum bu tedaviyi ödeyecek.

Muayenehaneler ile hastanelerdeki kalite yönetimine ilişkin kurallar ağırlaştırılacak. Hastaneler hataların önlenmesine ilişkin tedbirler alacak ve hasta şikâyetlerini nasıl çözeceklerine ilişkin düzenlemeler yapacak.

Keza, hastaların muayene, teşhis ve tedavi konusunda anlaşılır ve kapsamlı bir biçimde

bilgilendirilmek zorunda olduğu da açıkça hükme bağlanacak. Hasta dosyalarının özenli tutulmasına ve hastanın dosyayı görme hakkına ilişkin açık yasal düzenlemeler yapılacak.

Buna karşılık basit tıbbi hatalarda, ispat yükümlülüğünün tersine çevrilmesi öngörülmüyor. Yine hastanın bir kerede birden fazla hekimi sorumlu tutabilmesi gibi bir olanak da düşünülmüyor. Keza, tazminat fonu da planlananlar arasında değil.
Hükümet daha ağır düzenlemelerin yapılması halinde “savunmacı tıbbın” yerleşmesinden korkuyor